

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 1. juni 2021

Sak

2021/0294 Akerselvens Baatforening - org.nr. 997 907 973 - klage over avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Akerselvens Baatforening (klager) søkte 29. august 2020 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2019. Søknadsgrunnlaget gjaldt et kompensasjonsbeløp på 82 870 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 9. desember 2020, med den begrunnelse at det ikke var gjort tilstrekkelig avgrensninger for kostnader som gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses å være kostnader av privat karakter.

Klager påklaget vedtaket 20. desember 2020. Klager anfører at Lotteritilsynet har oversett fakta og at deres tolkning bryter med prinsippet om at vedlikehold av friareal og fellesarealer som er tilgjengelig for allmennheten i utgangspunktet er kompensasjonsberettiget. Klagers område på Hovedøya er åpent for alle. Klager er dugnadsbasert og registrert i Frivillighetsregisteret, og har dermed fått sin driftsform godkjent som frivillig arbeid. Båtplasser i foreningen er ikke private og medlemmer eier ikke disse. Medlemskapet i klagers forening gir bare begrenset bruksrett, til forskjell fra kommersielle båtforeninger hvor medlemmer har kjøpt og eier sine båtplasser. Videre er klagen en demokratisk forening, ikke-økonomisk, åpen for alle som ønsker medlemskap, og er således ikke en «lukket krets».

Klager anfører at Lotteritilsynets praksis innebærer en forskjellsbehandling sammenlignet med andre, sammenlignbare organisasjoner som Norges Jeger- og fiskerforbund, sammenslutninger under Norges Bilsportforbund og sammenslutninger under Det frivillige skyttervesen. Det anføres at det ikke er noen prinsipielle forskjeller på en båt, en bil som benyttes til bilsport, ett jakt- eller konkurranse våpen som må anskaffes, vedlikeholdes og fornyes av den enkelte utøver. Det er heller ingen «privatøkonomiske» forskjeller på å eie en seilbåt enten du er medlem av en seilforening tilknyttet Norges Idrettsforbund eller ikke. Det vises til at Lotteritilsynet ikke har fulgt departementets føringer om at små frivillige organisasjoner skal få litt mer midler gjennom ordningen.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen til Lotterinemnda for behandling. Lotteritilsynet oversendte klagen med innstilling til Lotterinemnda 10. februar 2020.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for ordningen er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet, og den skal kompensere for kostnader frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.

Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav d at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon til virksomheter «som kommer en lukket krets til gode, gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter».

Etter forskriften § 5 niende ledd er det søkeren selv som må foreta en avgrensning av hvilke kostnader som skal være med i søknaden, dersom organisasjonen også driver virksomhet som faller utenfor ordningen. Dette kan gjøres «gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon». Dersom søkeren ikke har foretatt en slik avgrensning, følger det av bestemmelsen at søknaden etter en totalvurdering kan avslås.

Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for «kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd».

Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 at søknadsgrunnlaget skal beregnes av «totale driftskostnader etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Akerselvens Baatforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2019.

Det følger av klagers vedtekter § 1, bokstav b, at «Akerselven Baatforening er en allmenntilgjengelig, demokratisk og ikke-kommersiell forening med formål å legge forholdene tilrette for utøvelse av et bærekraftig fritidsliv med grunnlag i medlemmenes interesse for båtliv og tilknytning til sjøen.

Den skal ut fra dette:

- I) "Sikre tilgang til nødvendige og hensiktsmessige havner og opplagsplasser, samt forestå nødvendig administrasjon og forvaltning av plasser og tilhørende anlegg som foreningen til enhver tid disponerer.
- II) Medvirke til å sikre, samt utvide friarealer ved sjøen og innenfor det område som primært utgjør medlemmenes utfarts-og interesseområde
- III) Bekjempe forurensning av sjøen
Bidra til økt sikkerhet på sjøen"

I egenerklæringsskjemaet viser klager til formålene i vedtektene og skriver at hovedaktiviteten er drift av småbåthavn og opplagsplass for småbåter.

Klagers årsregnskap for 2019 viser kostnader til godtgjørelse til medlemmer, administrasjon, forsikring, feste- og arealavgifter, vann og renovasjon, strøm, vedlikehold, drift og anskaffelser. Av årsberetningen fremgår det at internettdekningen er forbedret i havnen på Hovedøya.

Frivillige organisasjoner kan få merverdiavgiftskompensasjon, jf. forskriften § 3 første ledd, men etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d faller «virksomhet som kommer en lukket krets til gode, gir privatøkonomiske fordeler eller dekker det som normalt anses for å være kostnader av privat karakter» utenfor kompensasjonsordningen.

I Kulturdepartementets høringsnotat til gjeldende forskrift § 3 bokstav d), pkt. 2.4.2, er det uttalt at:

«Kostnader forbundet med å eie og drifte en båt herunder kostnader med båtplass anses for å være av privatøkonomisk interesse og et behov av privat karakter. En båtforening som disponerer friareal som ikke er åpen for allmennheten skal ikke motta kompensasjon. En båtforening kan imidlertid motta kompensasjon for kostnader knyttet til den øvrige virksomheten i foreningen så lenge kravene i forskriften er oppfylt. Tilsvarende skal en båtforening som legger til rette for aktivitet i sjøen ved at ikke-medlemmer også kan bruke området kunne søke kompensasjon for kostnader som ikke er knyttet til å tilby båtplasser til medlemmer.»

Klager har ikke dokumentert at noen av kostnadene til klager knytter seg til tilrettelegging for aktivitet i sjøen ved at ikke-medlemmer kan bruke området. I lys av ordlyden i forskriften § 3 bokstav d) og uttalelsen i høringsnotatet, er Lotterinemnda av den oppfatning at foreningens kostnader er knyttet til vedlikehold og drift av båt- og lagringsplass som brukes og disponeres av båtforeningens medlemmer, som er kostnader som normalt anses for å være av privat karakter som ikke gir grunnlag for merverdiavgiftskompensasjon, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav d. At slike kostnader kan gi visse positive ringvirkninger for andre enn organisasjonens medlemmer, endrer ikke på Lotterinemndas vurdering at de nevnte kostnadene er av privat karakter.

Klager skal i søknadsgrunnlaget gjøre avgrensinger for kostnader knyttet til å eie og drifte båt, som er kostnader av privat karakter etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d. Det følger av forskriften § 5 niende ledd at klager selv skal foreta en

avgrensning i søknaden for virksomhet som faller utenfor kompensasjonsordningen. Som det videre fremgår av forskriften § 7, skal søknadsbeløpet da beregnes på grunnlag av totale driftskostnader etter avgrensninger i søknadsgrunnlaget, slik dette er oppstilt i §6, herunder bokstav a, jf. § 3 tredje ledd, og etter fradrag som angitt i § 7 andre ledd. Klager har ikke foretatt en avgrensning gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer for kostnader av privat karakter, jf. forskriften § 5 niende ledd, og kan etter en totalvurdering få avslag på søknaden, jf. forskriften § 5 niende ledd tredje punktum. Lotterinemnda er enig med tilsynet i at søknaden på denne bakgrunn skal avslås i sin helhet.

Klager søkte også merverdiavgiftskompensasjon for 2018 og fikk avslag på tilsvarende grunnlag. Saken ble klaget inn til Lotterinemnda, og nemnda opprettholdt tilsynets vedtak i Lotterinemndas vedtak 2020/349 av 1. februar 2021. Nemnda kan ikke se at klager har kommet med opplysninger som tilsier at vurderingen må endres. Nemnda vil bemerke at det ikke har betydning om medlemmene har en bruksrett eller eier båtplassen direkte. Kostnadene knyttet til båtplassene er likevel av privat karakter.

Klager har vist til at Norges Jeger- og fiskerforbund, sammenslutninger under Norges Bilsportforbund og sammenslutninger under Det frivillige skyttervesen får merverdiavgiftskompensasjon og at dette utgjør forskjellsbehandling. Lotterinemnda har i sitt vedtak i sak 2020/349 foretatt en gjennomgang av Lotterinemndas praksis i en rekke saker og lagt til grunn at det ikke foretas noen form for usaklig forskjellsbehandling av båtforeningene sammenlignet med andre frivillige organisasjoner. Klagers anførsel kan på denne bakgrunn ikke føre frem.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk